МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Отделение татарской филологии и культуры имени Габдуллы Тукая

УТВЕРЖДАЮ
Проректор
по образовательной деятельности КФУ
Проф. Таюрский Д.А.
____
"___"_______________20___ г.

Программа дисциплины

Религиозно-философские мотивы в татарской литературе начала XX века Б3+.ДВ.2

Направление подготовки: 050100.62 - Педагогическое образование
Профиль подготовки: Образование в области родного (татарского) языка и литературы и иностранного (арабского) языка
Квалификация выпускника: бакалавр
Форма обучения: очное
Язык обучения: русский
Автор(ы):
Гилазов Т.Ш.
Рецензент(ы):
Закирзянов А.М.

СОГЛАСОВАНО:
Заведующий(ая) кафедрой: Закирзянов А. М.
Протокол заседания кафедры No ___ от "____" ____________ 201__г
Учебно-методическая комиссия Института филологии и межкультурной коммуникации (отделение татарской филологии и культуры имени Габдуллы Тукая):
Протокол заседания УМК No ____ от "____" ____________ 201__г

Регистрационный No

Казань
2016

Содержание

1. Цели освоения дисциплины

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

7. Литература

8. Интернет-ресурсы

9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Гилазов Т.Ш. кафедра татарской литературы отделение татарской филологии и культуры им.Г.Тукая , Tagir.Gilazov@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

Дать целостный анализ коранических мотивов в татарской литературе начала XX века , выявить специфику идейно-художественного отражения их в жанровой структуре, образной системе произведений писателей и поэтов.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " Б3+.ДВ.2 Профессиональный" основной образовательной программы 050100.62 Педагогическое образование и относится к дисциплинам по выбору. Осваивается на 5 курсе, 9 семестр.

Учебная программа дисциплины "Религиозно-философские мотивы в татарской литературе начала хх века" (XX гасыр башы татар әдәбиятында дини-фәлсәфи мотивлар") составлена в соответствии с Государственным стандартом и с учетом специфики подготовки студентов по направлению 050100.62 "Педагогическое образование" (бакалавриат), а также исходя из "Методических требований к разработке учебно-методического комплекса по дисциплинам направления подготовки "Теология" (бакалавриат, магистратура), "Педагогическое образование" (бакалавриат), "Филология" (бакалавриат),выработанных УМС ИФИКФУ (2012 г.)

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-1 (общекультурные компетенции)	владение культурой мышления; способность к восприятию, анализу, обобщению информации, постановке цели и выбору путей ее достижений
ОК-1 (общекультурные компетенции)	владение культурой мышления; способность к восприятию, анализу, обобщению информации, постановке цели и выбору путей ее достижений
пк-1	способность демонстрировать знание основных положений и концепций в области теории и истории татарской литературы, филологического анализа и интерпретации текста, представление об истории, современном состоянии и перспективах развития филологии
пк-1	способность демонстрировать знание основных положений и концепций в области теории и истории татарской литературы, филологического анализа и интерпретации текста, представление об истории, современном состоянии и перспективах развития филологии
пк-16	умение организовать самостоятельный профессиональный трудовой процесс; владение навыками работы в профессиональных коллективах; способность обеспечивать работу данных коллективов соответствующими материалами про всех вышеперечисленных видах профессиональной деятельности

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
пк-16	умение организовать самостоятельный профессиональный трудовой процесс; владение навыками работы в профессиональных коллективах; способность обеспечивать работу данных коллективов соответствующими материалами про всех вышеперечисленных видах профессиональной деятельности
пк-5	способность применять полученные знания в области теории и истории основногоизучаемого языка (языков) и литературы (литератур), теории коммуникации, филологического анализа и интерпретации текста в собственной научно-исследовательской деятельности
пк-5	способность применять полученные знания в области теории и истории основногоизучаемого языка (языков) и литературы (литератур), теории коммуникации, филологического анализа и интерпретации текста в собственной научно-исследовательской деятельности
0к-6	стремление к саморазвитию, повышению квалификации и мастерства
0к-6	стремление к саморазвитию, повышению квалификации и мастерства

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

-- проследить мировоззренческую эволюцию писателей и поэтов;

- осмыслить суть религиозно-этических исканий писателей и поэтов в совершенствований человека и татарского общества начала XX века в свете духовных ценностей Корана;

- выявить виды ифррмы интертекстуальных связей между сурами и аятами Корана с произведениями писателей;

- изучить и раскрыть жанровую специфику молитв, назира и таклидов поэтов на коранические сюжеты и мотивы.

2. должен уметь:

формировать умение сбора и систематизации информации по теме исследования;

- составление разделов научных отчетов, пояснительных записок; подготовка обзоров, аннотаций, составление рефератов и библиографии по тематике проводимых исследований;

- участвовать в работе семинаров, научных конференций, в подготовке публикаций;

- вести семинарские и практические занятий по теологическим дисциплинам в образовательных учреждениях ВПО;

3. должен владеть:

владеть навыками участия в разработке и реализации различного типа проектов в образовательных и культурно-просветительских учреждениях, в социально-педагогической, гуманитарно- организационной, книгоиздательской, массмедийной и коммуникативной сферах; владеть основными методами и приемами оценки и анализа литературного процесса.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

способность демонстрировать знание основных положений и концепций в области теории и истории литературы, теории коммуникации, филологического анализа и интерпретации текста, представление об истории, современном состоянии и перспективах развития филологииВ результате освоения дисциплины обучающийся должен:

в различных областях литературоведения; способность применять полученные знания в области теории и истории литературы, теории коммуникации, филологического анализа и интерпретации текста в собственной научно-исследовательской деятельности

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 2 зачетных(ые) единиц(ы) 72 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины зачет в 9 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. XXгасыр башы татар әдәбияты. Татар иҗтимагый һәм дини-фәлсәфи фикер үсеше. Милләт һәм дин	9		2	4	0	
2.	Тема 2. Коръән Шәриф китабы һәм татар әдәбияты.	9		2	4	0	
3.	Тема 3. XX гасыр башы татар прозаклары иҗатында дини мотивлар	9		2	6	0	устный опрос
4.	Тема 4. Г.Тукай иҗатында рухи-дини парадигмаларның чагылышы.	9		2	8	0	контрольная работа
5.	Тема 5. XX гасыр башы романтик лирикада Коръән тәгълиматы, Ислам мәдәнияте белән бәйләнеш. Дәрдемәнд, С.Рәмиев, Ш.Бабич шигъриятләре.	9		2	4	0	тестирование

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
.	Тема . Итоговая форма контроля	9		0	0	0	зачет
	Итого			10	26	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. ХХгасыр башы татар әдәбияты. Татар иҗтимагый һәм дини-фәлсәфи фикер үсеше. Милләт һәм дин

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Тема: ХХ гасыр башында татар әдәбияты.Татар иҗтимагый һәм дини-фәрсәфи фикер үсеше. Милләт һәм дин. Татар язма әдәбияты тарихында ХХ йөз башы үзенчәлекле урын алып торуы. Татар әдәбиятының кызу темплар белән үсеп китеп, яңарыш, әдәби-эстетик, рухи эзләнүләр, тәҗрибәләр, әдәби ачышлар ясау чорына килеп керүе. Инкыйлаб алды елларында ук милли әдәбиятның тәнкыйди реализм иҗат методына хас принципларны үзләштерә башлавы. Тормыш-чынбарлыкны гәүдәләндерүнең реалистик формасы белән янәшә Урта гасыр татар, Шәрык традицияләрен синтезлаган Гареб романтизмының барлыкка килүе. Алтын чор әдәбиятында иҗат методлары һәм стиль мөнәсәбәте катлаулану.Иҗтимагый фикер үсеше. Аның үсеш этаплары.Дөньяга карашның бер структур өлеше буларак дини күзаллаулар.Урта гасырлар төрки-татар иҗтимагый-фәлсәфи фикеренең классик гарәп фәлсәфәсе (шәркый перипатетизм, кялəм, суфичылык) тәэсирендә үсеше. Мөселман иҗтимагый-фәлсәфи фикерендә киң таралыш алган суфичылык тәгълиматының Ислам дине белән үтеп керүе. ҮIII-XIX гасырларда фәлсәфи фикер үсеше. Аның Г.Курсави, Г.Утыз-Имәни, Ш.Күлтәси. Ә.Каргалый, Ш.Мәрҗани һ.б. лардан килгән тамырлары. Урта гасыр дини-фәләфи фикеренең гарәп-фарсы дөньясындагы иҗтимагый-фәлсәфи фикер йогынтысы астында булуы ХХ гасыр башында дини-фәлсәфи фикер үсеше.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Гамәли дәрес � 2. (Практическое занятие). Тема: Татар иҗтимагый һәм дини-фәрсәфи фикер үсеше. Милләт һәм дин 1. Иҗтимагый һәм дини-фәлсәфи фикер тарихы. Аның үсеш баскычлары. 2. ХХ гасыр башында фәлсәфә фәненең үсеше, анда күзәтелгән яңа тенденцияләр. 3. Татар мәдәниятенең үсеш юнәлеше мәсьәләсендә фәлсәфи концепцияләрнең төрлелеге. 4. ХХ гасыр иҗтимагый-мәдәни фикерендә милләт, миллият хакында уйланулар.

Тема 2. Коръән Шәриф китабы һәм татар әдәбияты.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Тема. Коръән Шәриф китабы һәм татар әдәбияты. ?Коръән?китабы? мөселманнарның изге китабы һәм гарәп әдәбиятының классик ядкәре. Аның иҗат ителү һәм язылу тарихы. ?Коръән? сүзенең мәгънәләре. Аның тууында Мөхәммәд пәйгамбәрнең роле. Мөхәммәд рәсүлнең тормыш юлы, аның могҗизалы ачышлары. ?Коръән? китабының дини-фәлсәфи тамырлары: яһүди, христиан диннәре, мәҗүсилек, Шәрекъ халкының мифологик ышанулары. Яңа Ислам диненә нигез салыну. Изге китапның җыйнама, бердәм тексты Зәйд бине Сабит җитәкчелегендә башкарылу. ?Коръән? китабының төзелеш-структурасы, композициясе:

практическое занятие (4 часа(ов)):

). Тема: ?Коръән? Шәриф китабы һәм татар әдәбияты. 1. ?Коръән?китабынының язылу тарихы. Аның төзелеше һәм эчтәлеге. 2. Коръән тәгълиматы, Ислам мәдәнияте һәм Шәрекъ фәлсәфәсенең төрки-татар әдәбиятына йогынтысы:дини-әхлакый, дини-суфичыл, дөньяви юнәлешләр. 3. XIX гасырда дини сурәтлелектән реалистик сурәтлелеккә күчеш..ХХ гасыр татар әдәбиятында дини-фәлсәфи дөнья сурәте мәйданга чыгу.

Тема 3. ХХ гасыр башы татар прозаклары иҗатында дини мотивлар

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Тема. XX гасыр башы татар прозасында дини-фәлсәфи күзаллаулар. Гаяз Исхакый иҗаты һәм Коръән тәгълиматы. Гаяз Исхакый - яңа реалистик татар әдәбиятына нигез салучы күренекле прозаик, драматург, ялкынлы публицист, журналист, тәнкыйтьче, җәмәгать эшлеклесе һәм сәясәтче. Язучының мулла гаиләсендә дөньяга килеп, дини татар гаиләсендә тәрбия алуы. Яуширмә авылы, Чистай һәм Казан шәһәрләренең күренекле мәдрәсәләрендә белем алуы. Татарлар арасында киң таралыш алган гарәп, фарсы, төрки телләрдәге дини-әхлакый, дини-суфичыл әсәрләр белән танышлыгы. Г.Исхакыйның башлангыч чор иҗатында, аеруча ?Ике йөз елдан соң инкыйраз? хыялый-публицистик повестенда милләтне саклап калуда, кешене әхлакый тәрбияләүдә диннең роле хакында уйланулар. Шәкерт көндәлеге рәвешендә язылган ?Тормышмы бу?? (1911) романы. Аның жанр үзенчәлекләре. Әсәрдә күтәрелгән проблемалар.

практическое занятие (6 часа(ов)):

Тема: XX гасыр башы татар прозасында дини-фәлсәфи күзаллаулар. Гаяз Исхакый иҗаты һәм Коръән тәгълиматы. 1. Г.Исхакыйның башлангыч чор иҗатында . аеруча ?Ике йөз елдан соң инкыйраз? хыялый-публицистик повестенда милләтне саклап калуда, кешене әхлакый тәрбияләүдә диннең роле хакында уйланулар. 2. Г.Исхакыйның әдәби иҗатында һәм публицистикасында мәктәп-мәдрәсәләр һәм татар голямалары-муллалар мәсьәләсе. 3. Язучының ?Остазбикә?, ?Ул әле өйләнмәгән иде, ? Ул икеләнә иде?, ?Көз? әсәрләрендә дин һәм милләт берлеге, вөҗдан, дини-милли тәрбия мәсьәләләре тирәсендә уйланулар. Тема: Ф.Әмирхан һәм Г.Ибраһимов әсәрләрендә дини карашларның чагылышы. 4. Ф.Әмирхан иҗатында диннең асылы, аның матдиятлеге һәм рухиятлеге мәсьәләсе (?Фәтхулла хәзрәт?, ?Яшьләр?,?Хәят? һ.б.). 5. Г.Ибраһимовның 1910 еллар иҗатында кеше, аның асылы, яшәү, гомер агышы, үлем хакында дини-фәлсәфи уйланулар (?Сөю-сәгадәт?, ?Диңгездә?, ?Уты сүнгән җәһәннәм?, ?Яшь йөрәкләр? һ.б.) 6. Ф.Әмирхан һәм Г.Ибраһимов публицистикасында дин, татар тормышында руханилар катлавының роле турында уйланулар.

Тема 4. Г.Тукай иҗатында рухи-дини парадигмаларның чагылышы.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Тема: Г.Тукай иҗатында рухи-дини парадигмаларның чагылышы. Габдулла Тукай (1886-1913) ? татар халык шагыйре, классик язучы, публицист, тәнкыйтьче,методик-педагогик әсбаплар авторы. Аның шигъри талантын ачып, татар әдәбиятының нигез ташларын салучы, Тукайны XX гасыр поэзиясенең, сүз сәнгатенең үсеш юнәлешен билгеләүче шагыйрь итеп формалаштырган алшартлар

практическое занятие (8 часа(ов)):

Тема: Габдулла Тукай иҗатында Коръән мотивлары. 1. Г.Тукай иҗатында дини мотивларның өйрәнелү тарихы. 2. Коръән аятьләре һәм хәдисләренең Тукай шигъриятендә чагылышы.Шагыйрь иҗатында догалар. 3. Г.Тукай иҗатында Коръән сюжетлары һәм мотивларына иярү-нәзыйрәләр. 4. Коръән һәм хәдисләрдәге образлар, гыйбәрәләр ярдәмендә тудырылган интертекстуальлек 5. Тукай публицистикасында Коръән сүрәләрендәге һәм аятьләрендәге хәл-әхвальләргә йөкләнгән идея-эстетик вазифа. Тема: М.Гафури, Н.Думави иҗатларында дини-мифологик мотивлар. 1. М.Гафури иҗатында Коръән сүрәләреннән һәм аятьләреннән алынган сюжетлар һәм мотивлар. 2. М.Гафуриның шигъриятендә дини-фәлсәфи мотивлар, дини реминисценцияләр, аллюзияләр. 3. Н Думавмның шигырьләрендә һәм хикәяләрендә гәүдәләнгән дини фәлсәфәләр.

Тема 5. XX гасыр башы романтик лирикада Коръән тәгълиматы, Ислам мәдәнияте белән бәйләнеш. Дәрдемәнд, С.Рәмиев, Ш.Бабич шигъриятләре.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Тема: XX гасыр башы романтик лирикада Коръән тәгълиматы, Ислам мәдәнияте белән бәйләнеш. Дәрдемәнд, С.Рәмиев, Ш.Бабич лирикасында, икенче пландагы шагыйрь М.Фәйзи поэзиясендә дини-фәлсәфи эзләнүләр. Дәрдемәнднең (Закир Рәмиев, 1859-1921) - шагыйрь, милләт хадиме, матбагачы, алтынчы, иганәче һәм җәмәгать эшлеклесе. Дәрдемәнд ? фәлсәфи романтизм вәкиле.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Тема: Романтик лирикада дини күзаллаулар чагылышы. 1. С.Рәмиев иҗатында чагылган фәлсәфәләр, тәгълиматлар төрлелеге, Алла һәм Кеше хакында уйланулар. Гыйсъянчылык идеологиясе һәм мотивларының чагылышы. 2. Дәрдемәнд лирикасында кеше, яшәү - үлем, гомер агышы, тәкъдир, язмыш, мәңгелек дөнья ? фани дөнья мотивларының дини-фәлсәфи яссылыкта яктыртылышы. 3. Ш.Бабич поэзиясенә дини фәлсәфәнең йогынтысы. ?Газазил? поэмасының жанры, идея-эстетик үзенчәлекләре.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
3.	Тема 3. XX гасыр башы татар прозаклары иҗатында дини мотивлар	9		подготовка к устному опросу	12	устный опрос
4.	Тема 4. Г.Тукай иҗатында рухи-дини парадигмаларның чагылышы.	9		подготовка к контрольной работе	12	контрольная работа
5.	Тема 5. XX гасыр башы романтик лирикада Коръән тәгълиматы, Ислам мәдәнияте белән бәйләнеш. Дәрдемәнд, С.Рәмиев, Ш.Бабич шигъриятләре.	9		подготовка к тестированию	12	тестирование
	Итого				36	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Рекомендуемые образовательные технологии: лекции, практические занятия, контрольные работы, коллоквиумы, самостоятельные работы, научно-исследовательские работы, творческие работы, курсовые работы.

При проведении занятий используются активные и интерактивные формы занятий (компьютерные симуляции, деловые и ролевые игры, проектные методики, мозговой штурм, разбор конкретных ситуаций) в сочетании с внеаудиторной работой.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. XXгасыр башы татар әдәбияты. Татар иҗтимагый һәм дини-фәлсәфи фикер үсеше. Милләт һәм дин

Тема 2. Коръән Шәриф китабы һәм татар әдәбияты.

Тема 3. XX гасыр башы татар прозаклары иҗатында дини мотивлар

устный опрос , примерные вопросы:

1.XX йөз башы татар әдәбиятына нинди фәлсәфәләр, гыйльми тәгълиматлар йогынты ясаган? 2.Милләтне барлыкка китерүче компонентлар арасында иң мөһимнәрен санагыз. 3. XX гасыр гасыр башы татар әдәбиятында ни өчен дини-рухи парадигмалар көчәеп китә? 4.Язучылар иҗатында идея-эстетик яктан трансформацияләнгән традицион һәм суфичыл образларны санагыз. 5. Татар сүз сәнгатендә дини-суфичыл образларның активлыгы нәрсә белән аңлатыла?

Тема 4. Г.Тукай иҗатында рухи-дини парадигмаларның чагылышы.

контрольная работа , примерные вопросы:

I вариант 1. ?Коръән? китабы, аның иҗат ителү һәм язылу тарихы. Изге китапның төзелеш-композициясе, идея-эчтәлеге. 2. XX гасыр башы дини-мифологик сюжетларга иҗат ителгән поэмалар (Г.Тукай, Ш.Бабич, М.Гафури, Г.Сөнгати һ.б.) 3. Г.Ибраһимов иҗатында җан, рух һәм тән антиномиясенең дини-фәлсәфи яссылыкта тасвирланышы (?Диңгездә?, ?Сөю-сәгадәт?, ? Уты сүнгән җәһәннәм? һ.б. әсәрләре) II вариант 1.Суфичылык дини-мистик һәм фәлсәфи юнәлеше. Суфичылык әдәбияты. 2.Ф.Әмирхан иҗатында Коръән белән бәйләнешләр. Г.Исхакыйның публицистик иҗатында дин, руханилар һәм мәктәп-мәдрәсәләр мәсьәләсе.

Тема 5. XX гасыр башы романтик лирикада Коръән тәгълиматы, Ислам мәдәнияте белән бәйләнеш. Дәрдемәнд, С.Рәмиев, Ш.Бабич шигърияте.

тестирование , примерные вопросы:

Тестовые задания

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к зачету:

Тестовые задания

1. Г.Исхакыйның социаль чыгышы

а) сәүдәгәр

б) руханилар

в) мирзалар, татар дворяннары

г) крестьян

2. Ф.Әмирханныдң кайсы герое комик һәм сатирик мулла тибы булып тора?

а) Фәтхулла хәзрәт в) Хөсәен

б) Рәхимҗан г) Вәли абзый

3. Г.Ибраһимовның педагогик эшчәнлеге белән бәйле уку йорты

а) "Хөсәения" в) "Мөхәммәдия"

б) "Галия" г) "Госмания"

4. Г.Ибраһимовның кайсы каһарманын Г.Исхакыйның мәхдүме ("Тормышмы бу?") белән бер рәткә куярга мөмкин булыр иде?

а) Сабир г) Җәмил

б) Сәлим д) Тимри

в) Садыйк

5.Г.Ибраһимовның яшәү мәгънәсе, гомер агышы, аның фанилыгы хакында уйлануларын символик образларда гәүдәләндергән әсәре:

а) "Йөз ел элек" в) "Уты сүнгән җәһәннәм"

б) "Сөю-сәгадәт" г) "Яз башы"

6. Г.Тукайның "Гыйшык бу, йа" шигыренең әдәби-эстетик тамыры

а) суфичылык фәлсәфәсе

б) дини фәлсәфә

в) мәгърифәтчелек идеологиясе

7. Г.Тукайның "Пыяла баш" шигырендә кулланылган сатирик алым

а) чиктән тыш арттыру

б) сарказм

в) ирония

8. М.Гафуриның беренче тәҗрибәсе булган "Ишан шәкертләренә" шигыренең мотивын билгеләгез:

а) ислам диненең сафлыгын яклау

б) мәдрәсәдәге искелекне, авыр яшәеш шартларын тәнкыйтьләү

в) мәдрәсәне үзгәртеп корырга чакыру

г) шәкертләр хәрәкәтенә өндәү

9. М.Гафуриның "Яфрак" шигырендә нинди мотив гәүдәләнгән?

а)дини-фәлсәфи г) нәфрәт

б) суфичылык д) милләт

в) мәхәббәт е) социаль

10. "Юктырсың ла, Алла" шигырендә нинди мотив гәүдәләнгән?

а) Җирдәге гаделсезлеккә, тигезсезлеккә, Алланың юл куюына ризасызлык, чарасызлык

б) Аллага каршы чыгу

в) Алланы инкарь итү

г) Аллага гыйшык тоту

д) Илаһият белән кушылу

е) Аллага сыену, таяну

11.С.Рәмиев белем алган уку йорты:

а) "Мөхәммәдия" в) "Галия"

б) "Хөсәения" г) "Касыймия"

12.С.Рәмиевнең "Низамлы мәдрәсә" пьесасының төп конфликтын билгеләгез:

а) Садыйк хәлфә белән башка укытучылар арасында

б) иске карашлы укытучылар һәм шәкертләр арасында

в) хәлфә-казыйларның үз арасында

13.С.Рәмиевнең "Мин!" димен мин, яшәсен "мин!"

"Мин" минемчән Алла ул,

Рухым үлгәндә күренсә,

Рухыма җан салган ул"

дигән строфаның чыганагы

а) "Мин"

б) "Минем тән"

в) "Мин үләм"

14. Дәрдемәнднең "Без" шигыренең мотивын билгеләгез:

а) тәкъдир г) яшәү мәгънәсе

б) үлем д) хакыйкать

в) гомернең чикләнгәнлеге е) үлемсезлек

7.1. Основная литература:

1. Гыйлаҗев Т.Ш.Татар әдәбияты. XX гасыр башы: Лекцияләр, гамәли дәресләр, Тестлар: Югары уку йортлары өчен уку әсбабы.- Казан: Мәгариф, 2007. - 239б.

2. Заһидуллина Д.Ф., Йосыпова Н.М. XX гасыр татар әдәбияты. - Казан: Казан университеты, 2011. - 1 нче китап: XX йөзнең беренче яртысында татар әдәбияты - 230 б.

3. Нуруллин И.З. XX йөз башы татар әдәбияты. Урта мәктәп укытучылары, студентлар һәм югары класс укучылары өчен дәреслек-кулланма. - Казан: Татар. кит. нәшр., 1982 б.

7.2. Дополнительная литература:

1. Абдуллин Я. Мәгърифәт нуры ачар (Татар иҗтимагый фикере тарихыннан сәхифәләр). - Казан: Татар.кит. нәшр.,1987. - 197 б.

2. Батталов Г.А. Казан төркиләре. Тарихи язмалар. - Казан: Татар. кит. нәшр., 1996. - 192 б.

3. Бәйрәмова Ф. Бәхет ачкычы. - Казан: "Аяз" нәшрияты. - 184 б.

4. Вәлиди Җ.Милләт вә миллият// Җамал Вәлиди: әдәби һәм тарихи-доументаль җыентык/ төз.: Диләрә Абдуллина, Җәүдәт Миңнуллин. - Казан: Җыен. 2010. - 37-87 б.

5. Галимуллин Ф.Габдерәшит Ибраһимның тормыш юлы// Габдерәшит Ибраһим:фәнни-биографик җыентык/төз.: М.Госманов, Ф.Галимуллин. - Казан: Җыен, 2011. - 9-41 б.

6. Давлетшин К.Нации и ислам (Критика философско-теологических концепций о единстве нации и ислама). - Казань: Татар. книж. Изд-во, 1986.

7. Давлетшин К. Проблемы взаимосвязи национальных и религиозных компонентов культуры и быта. - М.,2002. - 272 с.

8. Заһидуллина Д.Ф. Дөнья сурәте үзгәрү: XX йөз башы татар әдәбиятында фәлсәфи әсәрләр: Монография. - Казан: Мәгариф,2006. 5- 30 б.

9. Ибраһимов Г. Тарихи кыңгыравык өзелде// Габдерәшит Ибраһим:фәнни-биографик җыентык/төз.: М.Госманов, Ф.Галимуллин. - Казан: Җыен, 2011. - 255-260 б.

10. Ибрагим Т.К., Султанов Ф.М., Юзеев А.Н. Татарская религиозно-философская мысль в общемусульманском контексте. - Казань: Татар. кн. изд-во, 2002. - 239 с.

11. Йосыпова Н.Суфичылык // Әдәбият белеме: Терминнар һәм төшенчәләр сүзлеге, Казан: Мәгариф, 2007. - 182-184 б.

12. Йосыпова Н.Суфичылык әдәбияты // Әдәбият белеме: Терминнар һәм төшенчәләр сүзлеге, Казан: Мәгариф, 2007. - 184-185 б.

13. Исламоведение в России//Ислам на европейском Востоке: Энциклопедический словарь. - Казань: Магариф,2004. - С.137-140.

14. Мәһдиев М. Тарихи кыңгыравык// Габдерәшит Ибраһим:фәнни-биографик җыентык/төз.: М.госманов, Ф.Галимуллин. - Казан: Җыен, 2011. - 261-271 б.

15. Очерки истории татарской обществнной мысли. - Казань: Татар. кн. Изд-во, 2000. - 191 с.

16. Очерки Марджани о восточных народах. - Казань: Татар. кн. изд-во, 2003. - 175 с.

17. Самойлович А. Татарин о татарах// Җамал Вәлиди: әдәби һәм тарихи-доументаль җыентык/ төз.: Диләрә Абдуллина, Җәүдәт Миңнуллин. - Казан: Җыен. 2010. - С.447-460.

18. Татар зыялылары: тарихи портретлар: Укытучылар һәм югары сыйныф укучылары өчен мәкаләләр җыентыгы/ Төз.: Р.М. Мөхәммәтшин. Русчадан Ә.М.Камалов тәрҗ. - Казан: Мәгариф. 2003. - 208 б.

19. Тухватуллина Л. Проблема человека в трудах татарских богословов: конец XIX - начало XX веков. - Казань: Татар. кн. изд-во,2003. - 207 с.

20. Цвиклински С. Исламская модель модернизации? Жизнь Габдрашита Ибрагима в меняющемся мире (конец XIX - начало XX вв.)// Габдерәшит Ибраһим:фәнни-биографик җыентык/төз.: М.Госманов, Ф.Галимуллин. - Казан: Җыен, 2011. -396-415 б.

21. Харисова Г. Без Исламны сайлыйбыз. - Казан: Идел-Пресс. -2008 .- 320 б.

22. Юзеев А.Н. Татарская философская мысль конца XYIII - XIX вв. - Казан: Татар.кн. изд-во,2001. - 192 с.

7.3. Интернет-ресурсы:

КФУ - Научная библиотека им. Н.И.Лобачевского - old.kpfu.ru/lib/

Научная библиотека им. Н.И.Лобачевского Казанского ... - g-egorov.livejournal.com/115591.html

Научная библиотека им.Лобачевского Казанского университета - lsl.ksu.ru

Научно-образовательные ресурсы КФУ - http://www.kpfu.ru/main_page?p_sub=80

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Электронная Библиотека КГУ / Каталог Книг - library.ksu.ru

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Религиозно-философские мотивы в татарской литературе начала XX века" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB,audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудованием имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Компьютерный класс, представляющий собой рабочее место преподавателя и не менее 15 рабочих мест студентов, включающих компьютерный стол, стул, персональный компьютер, лицензионное программное обеспечение. Каждый компьютер имеет широкополосный доступ в сеть Интернет. Все компьютеры подключены к корпоративной компьютерной сети КФУ и находятся в едином домене.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе " БиблиоРоссика", доступ к которой предоставлен студентам. В ЭБС " БиблиоРоссика " представлены коллекции актуальной научной и учебной литературы по гуманитарным наукам, включающие в себя публикации ведущих российских издательств гуманитарной литературы, издания на английском языке ведущих американских и европейских издательств, а также редкие и малотиражные издания российских региональных вузов. ЭБС "БиблиоРоссика" обеспечивает широкий законный доступ к необходимым для образовательного процесса изданиям с использованием инновационных технологий и соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (ФГОС ВПО) нового поколения.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "ZNANIUM.COM", доступ к которой предоставлен студентам. ЭБС "ZNANIUM.COM" содержит произведения крупнейших российских учёных, руководителей государственных органов, преподавателей ведущих вузов страны, высококвалифицированных специалистов в различных сферах бизнеса. Фонд библиотеки сформирован с учетом всех изменений образовательных стандартов и включает учебники, учебные пособия, УМК, монографии, авторефераты, диссертации, энциклопедии, словари и справочники, законодательно-нормативные документы, специальные периодические издания и издания, выпускаемые издательствами вузов. В настоящее время ЭБС ZNANIUM.COM соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (ФГОС ВПО) нового поколения.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе Издательства "Лань" , доступ к которой предоставлен студентам. ЭБС Издательства "Лань" включает в себя электронные версии книг издательства "Лань" и других ведущих издательств учебной литературы, а также электронные версии периодических изданий по естественным, техническим и гуманитарным наукам. ЭБС Издательства "Лань" обеспечивает доступ к научной, учебной литературе и научным периодическим изданиям по максимальному количеству профильных направлений с соблюдением всех авторских и смежных прав.

Интернет-ресурсы

"Электронная бибилиотека" Национальной библиотеки Республики Татарстан: http://kitaphane.tatarstan/ru/rus/e-library/htm

Электронные ресурсы Научной библиотеки Казанского (Приволжского) федерального университета: http://ksu.ru/lib/index1./php?id=9

Татарская электронная библиотека: http://kitap.net.r

http://www.literary.ru

http://filologia.su/istoryaliteratury

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 050100.62 "Педагогическое образование" и профилю подготовки Образование в области родного (татарского) языка и литературы и иностранного (арабского) языка .

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Автор(ы):
Гилазов Т.Ш. ____________________
"__" _________ 201 __ г.

Рецензент(ы):
Закирзянов А.М. ____________________
"__" _________ 201 __ г.